

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej.

Decyzja została wydana na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1270) oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1924).

Organ rentowy odmówił przyznania prawa do emerytury pomostowej, gdyż ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ani też nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 roku okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, wskazanej w załączniku nr 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zakład do pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie uwzględnił okresów od 1 września 1980 roku do 6 stycznia 1982 roku, od 15 listopada 1983 roku do 30 września 2001 roku, gdyż pracodawca nie potwierdził, że ubezpieczony wykonywał pracę wymienioną w załączniku numer 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony J. K..

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie przepisów art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez uznanie, że na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, wskazanej w załączniku numer 1,
- 2) niewzięcie pod uwagę przedstawionego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 30 września 2001 roku,
- 3) naruszenie art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że był zobowiązany do złożenia zaświadczenia wskazanego w tym przepisie,
- 4) błędnie określenie w decyzji, że wniosek był z dnia 15 stycznia 2019 roku, podczas gdy wniosek był z dnia 1 marca 2019 roku,
- 5) niespójność decyzji poprzez nieuwzględnienie do pracy w warunkach szczególnych okresów od 1 września 1980 roku do 6 stycznia 1982 roku, od 15 listopada 1983 roku do 30 września 2001 roku, a jednocześnie podanie sumy długości tych okresów jako udowodnionej pracy w szczególnych warunkach.

Wobec tak sformułowanych zarzutów wniosł:

- 1) o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury pomostowej od dnia 1 marca 2019 roku,
- 2) ustalenie że organ rentowy jest odpowiedzialny za nieprzyznanie prawa do emerytury pomostowej,
- 3) ustalenie, że organ rentowy jest zobowiązany do zapłaty odsetek za opóźnienie od poszczególnych świadczeń z tytułu emerytury pomostowej od dnia zapłaty,
- 4) zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

**Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Ubezpieczony J. K. urodził się (...).

W dniu 1 marca 2019 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę pomostową.

(wniosek – k.24-27 akt ZUS, II plik)

Ubezpieczony nie pozostaje w zatrudnieniu, umowa o pracę została rozwiązana w dniu 18 lutego 2019 roku, za porozumieniem stron.

(świadczenie pracy – k.30 akt ZUS, II plik)

Ubezpieczony z zawodu jest technikiem odlewnikiem.

(zeznania ubezpieczonego min. 00:05:48 w zw. z min. 00:56:37 protokół z 12.06.2018 r.)

W okresie od 1 do 31 sierpnia 1980 roku ubezpieczony był zatrudniony w Kombinacie (...) Zakładzie (...) w Ł. celem odbycia wstępnego stażu pracy.

Od dnia 1 września 1980 roku ubezpieczony został zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku oczyszczacza odlewów.

(kopia umowy o pracę – k.4, kopia umowy przedwstępnej – k.3 odwrot)

Ubezpieczony zajmował następujące stanowiska:

- od 1 września 1980 roku – oczyszczacza odlewów,
- od 5 października 1981 roku wytapiacza w wydziale PŻ,
- od 15 listopada 1983 roku wytapiacza w wydziale OŻ,
- od 1 marca 1988 roku – wytapiacza-brygadzisty,
- od 1 kwietnia 1992 roku – wytapiacza,
- od 1 czerwca 1993 roku operatora urządzeń odlewniczych, wytapiacza – brygadzisty,
- od 1 stycznia 1998 do 28 lutego 1998 roku mistrza topialni,
- od 1 października 1998 roku operatora urządzeń odlewniczych, wytapiacza – brygadzisty,

(kopia angaży – k.31, k.35, k.36, k.37, k.38 odwrot, k.39, k.40-41, k.42 odwrot, k.43, k.44 odwrot, k.45, k.46 odwrot, k.47, k.48 odwrot – 56 odwrot)

W okresie od 7 stycznia 1982 roku do 18 października 1983 roku ubezpieczony odbywał służbę wojskową, po zakończeniu której został przyjęty ponownie do pracy od 15 listopada 1983 roku, na stanowisko wytapiacza.

(kopia wniosku o przyjęcie pracownika – k.32 odwrot, kopia umowy o pracę – k.34 odwrot, kopia zaświadczenia – k.3 akt ZUS, I plik)

Umowa o pracę z (...) SA w Ł. (następcą prawnym Kombinatu (...) Odlewni (...)) została rozwiązana z dniem 30 września 2001 roku.

(kopia świadectwa pracy – k.6 akt ZUS, II plik)

Pracodawca wydał ubezpieczonemu w dniu 30 września 2001 roku świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, potwierdzając iż w okresie od 1 września 1980 roku do 6 stycznia 1982 roku oraz od 15 listopada 1983 roku do 30 września 2001 roku ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku wytapiacza przy obsłudze żeliwiaków rozlewni i ich urządzeń pomocniczych (prace wymienione w dziale III, poz. 22 punkt 20 wykazu A)

(świadectwo – k.7 akt ZUS, II plik)

Ubezpieczony ma okres składkowy wynoszący 38 lat 11 miesięcy i 18 dni.

(karta przebiegu zatrudnienia – k.36 akt ZUS, II plik)

W okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) Zakładzie (...) w Ł. ubezpieczony pracował na wydziale odlewni żeliwa, w wydziale topialni jako wytapiacz.

W wydziale topialni żeliwo było wytapiane w piecach tyglowych, następnie przelewane do pieców kanałowych, w których było przetrzymywane w formie płynnej i wydawane na linie produkcyjne.

Ubezpieczony zajmował się bezpośrednią obsługą pieców indukcyjnych: tyglowych i kanałowych.

W zakładzie były 4 piece tyglowe i 4 piece kanałowe. Na zmianie pracowało co najmniej 5 wytapiaczy.

Ubezpieczony obsługiwał jeden z ośmiu pieców znajdujących się w odlewni, regulował piec, mierzył temperaturę, ustalał skład chemiczny żeliwa, zajmował się ładowaniem pieca wsadem, po wytopieniu sprzątał żużel, który wypływał na wierzch metalu, wylewał metal do mniejszych kadzi, wydawał metal na linię produkcyjną, dodawał dodatki do żeliwa takie jak krzem, mangan, fosfor.

Po wydaniu metalu piec był ponownie ładowany wsadem i rozpoczynał się kolejny proces wytopienia.

Ubezpieczony wykonywał prace stale, w pełnym wymiarze czasu pracy.

(zeznania ubezpieczonego min.00:05:48-00:18:05, min.00:23:10-00:23:59, 00:26:25-00:27:41 w zw. z min.00:56:40 protokół z 12.06.2019 r., zeznania świadków: J. Ś. min.00:31:14-00:38:49, J. B. min.00:38:49-00:47:06, S. K. min.00:47:06-00:54:42 protokół z 12.06.2019 r.)

Do dodatkowych obowiązków ubezpieczonego jako wytapiacza – brygadzisty należało oddanie prób na wytrzymałość metalu z poprzednich zmian, decydowanie o tym kiedy powinna przyjechać suwnica, rozstrzyganie spornych spraw. Poza tymi dodatkowymi obowiązkami ubezpieczony wykonywał pracę wytapiacza w dotychczasowym zakresie.

Ubezpieczony nie podejmował decyzji dotyczących pracowników, nie decydował o premiach, gdyż te zadania należały do obowiązków mistrza topialni.

(zeznania ubezpieczonego min.00:08:53-00:23:10 w zw. z min.00:56:40 protokół z 12.06.2019 r., zeznania świadków J. Ś. min.00:35:05-00:36:03, J. B. min.00:46:13- (...):06, S. K. min.00:48:20-00:49:16 protokół z 12.06.2019 r.)

W odlewni żeliwa było zapylenie, wysoka temperatura. Pracownicy otrzymywali dodatek za szkodliwość, dodatkowy urlop. Pracę wykonywali w ubraniu ochronnym żaroodpornym, okularach.

(zeznania świadka J. Ś. min.00:36:55-00:38:14 protokół z 12.06.2019 r., kopia kart zarobkowych – k.60-77)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami.

Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których strony nie kwestionowały ani pod względem autentyczności ani treści merytorycznej. Fakt niekwestionowania przez strony

treści kopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach organu rentowego pozwolił nadto na potraktowanie tych kopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Zeznania świadków J. Ś., J. B., S. K. w ocenie Sądu zasługują na wiarę. Świadkowie pracowali wspólnie z ubezpieczonym, na takich samych lub podobnych stanowiskach, zatem mają pełną wiedzę o wykonywaniu przez ubezpieczonego pracy zarówno na stanowisku wytapiacza jak i wytapiacza brygadzisty. Zeznania świadków co do zakresu zadań ubezpieczonego, warunków pracy stanowią uzupełnienie dla faktów wynikających z dowodów z dokumentów.

Zeznania ubezpieczonego korelują z zeznaniami świadków oraz dowodami z dokumentów i z tych przyczyn zostały ocenione jako wiarygodne.

### **Sąd zważył, co następuje:**

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołanie ubezpieczonego J. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270), ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 punkt 1. Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz A wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1997 roku II UKN 417/97; 15 listopada 2000 roku II UKN 39/00). Okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84).

W myśl art. 51 ww. ustawy o emeryturach pomostowych, płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 roku.

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy pomostowej prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż ubezpieczony J. K. spełnił przesłanki ustawowe co do daty urodzenia (urodził się po 31 grudnia 1948 roku), wieku (ukończył 60 lat), rozwiązania stosunku pracy oraz okresów składkowych i nieskładkowych wynoszących co najmniej 25 lat.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej wskazując, że ubezpieczony ani po 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych ani też na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony nie spełnił wszystkich warunków do przyznania prawa do emerytury pomostowej wskazanych w art. 4 punkt 1 – 7 ww. ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż po 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Okoliczność nie była sporna między stronami.

Natomiast dla osób, które wykonywały pracę w szczególnych warunkach jedynie w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych (przed 1 stycznia 2009 roku) w art. 49 ww. ustawy o emeryturach pomostowych

ustawodawca przewidział rozwiązanie jakościowo szczególne, znoszące wymóg kontynuacji wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008 roku, ale pod warunkiem, że ubezpieczony do 1 stycznia 2009 roku osiągnął staż pracy w szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach, który można kwalifikować jednocześnie jako pracę w szczególnej w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy i w takim rozmiarze jaki jest wymagany przez przepisy ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z treścią art. 49 ww. ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) urodziła się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) legitymowała się w dniu 1 stycznia 2009 roku minimalnym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze;
- 3) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 2009 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Co do oceny spełnienia warunków określonych w art. 49 ww. ustawy sporne było jedynie ustalenie czy przed dniem 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z ustaleń Sądu wynika, iż w okresie od 1 września 1980 roku do 6 stycznia 1982 roku i od 15 listopada 1983 roku do 30 września 2001 roku ubezpieczony wykonywał prace bezpośrednio przy obsłudze pieców odlewniczych, bezpośrednio w procesie produkcji.

Od dnia 5 października 1981 roku do 6 stycznia 1982 roku oraz od 15 listopada 1983 roku do 31 września 2001 roku (z wyłączeniem okresu do 1 stycznia do 28 lutego 1998 roku pracy na stanowisku mistrza topialni) ubezpieczony pracował jako wytapiacz, operator urządzeń odlewniczych, wytapiacz – brygadzysta. Prace te wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, stale. Ubezpieczony zajmował się obsługą pieców odlewniczych, wykonując czynności począwszy od włożenia wsadu, następnie nadzorował proces topienia aż do wydania wyrobu. W okresie pełnienia funkcji brygadzysty ubezpieczony wykonywał dotychczasowe zadania wytapiacza w pełnym zakresie, a dodatkowo pobierał próbki, decydował o użyciu suwnicy, rozstrzygał sporne kwestie. Nie podejmował żadnych decyzji dotyczących pracowników ani organizacji pracy.

Pominięcie okresów pełnienia przez ubezpieczonego funkcji mistrza topialni (2 miesiące) pozostaje bez wpływu na spełnienie przesłanki 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na marginesie należy wskazać, iż ubezpieczony nie wykazał, aby praca wykonywana w pierwszym okresie zatrudnienia (od 1 września 1980 roku do 4 października 1981 roku) na stanowisku oczyszczacza odlewów odpowiadała pracy w szczególnych warunkach określonej w załączniku 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Prace bezpośrednio przy obsłudze pieców odlewniczych zostały wymienione w załączniku nr 1 do ww. ustawy o emeryturach pomostowych pod pozycją 6 i tym samym są to prace w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy.

Podstawą odmowy przyznania prawa do emerytury pomostowej nie może być brak zaświadczenia wydanego przez pracodawcę na podstawie art. 51 ww. ustawy o emeryturach pomostowych, o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 za okresy przypadające przed 1 stycznia 2009 roku.

Przede wszystkim należy wskazać, iż ubezpieczony zakończył pracę w dniu 30 listopada 2001 roku. Uzyskał wówczas świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Obecnie pracodawca ubezpieczonego (...) SA w Ł. został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego.

Przepis art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku, co oznacza iż obowiązek wystawienia zaświadczenia został skierowany do pracodawcy i to pracodawcy, który istnieje po dniu wejścia w życie przepisów ustawy, czyli 1 stycznia 2009 roku. Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 października 2013 roku (II UK 106/13), iż „zaświadczenie, o jakim mowa w art. 51 (...), służy do ustalenia okresów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przypadających przed dniem 1 stycznia 2009 roku. Takie zaświadczenie stanowi podstawę do przyjęcia, że okresy pracy w nim podane są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, przy czym dla samego uzyskania uprawnienia do emerytury pomostowej istotne znaczenie ma fakt wykazania pracy w warunkach szczególnych, a nie to, czy zaświadczenie o pracy w takich warunkach wystawił płatnik składek, będący pracodawcą w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, czy też nie.”

Reasumując ubezpieczony spełnia warunki do przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ na dzień 1 stycznia 2009 roku udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ww. ustawy. Jak wyżej wskazano, spełnienie przez ubezpieczonego pozostałych warunków określonych w art. 49 nie było sporne.

Zgodnie z treścią art. 15 ww. ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast emeryturę pomostową wypłaca się na zasadach przewidzianych dla emerytur określonych w art. 129 ustawy o emeryturach i rentach (art. 26 ust. 1 ww. ustawy o emeryturach pomostowych).

Ubezpieczony spełnił warunki do uzyskania emerytury pomostowej w dniu 1 marca 2019 roku (w tym dniu ukończył 60 lat oraz złożył wniosek o emeryturę pomostową), zatem prawo do emerytury pomostowej nabył od dnia 1 marca 2019 roku.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 marca 2019 roku.

Sąd nie uwzględnił żądania ubezpieczonego o ustalenie odpowiedzialności Zakładu za niewydanie decyzji w terminie.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ww. ustawy o emeryturach i rentach (mającym zastosowanie w zakresie postępowania w sprawach emerytury pomostowej na podstawie art. 28 ust. 1 tej ustawy), w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie poza złożeniem dokumentacji pracowniczej istotny dla rozstrzygnięcia sprawy był dowód z zeznań świadków. Dopiero na podstawie tego dowodu możliwe było ustalenie szczegółowego zakresu zadań ubezpieczonego, szczególnie w okresie gdy wykonywał prace wytapiacza - brygadzisty. Stąd nie zaistniały w sprawie okoliczności, które uzasadniałyby odpowiedzialność organu rentowego za organ nieustalenie ostatniej okoliczności, na podstawie art. 118 ust. 1a.

Zgłoszone w odwołaniu żądanie zasądzenia odsetek Sąd przekazał, na podstawie art. 464 § 1 k.p.c. do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.. Sąd miał na uwadze, iż charakterystyczną cechą spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych jest to, że w pierwszej kolejności rozpoznawane są przez właściwy organ rentowy, na co wskazuje treść art. 476 § 2 k.p.c., zgodnie z którym przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących m.in. ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia rodzinnego. W zakresie żądania przez ubezpieczonego zasądzenia odsetek zachodzi warunkową niedopuszczalnością drogi sądowej – to jest sytuacja, w której Sąd nie może rozpoznać sprawy bez uprzedniego wyczerpania postępowania przed organem rentowym.

## ZARZĄDZENIE

- 1) Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.
- 2) Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w przypadku złożenia apelacji.
- 3) Doręczyć pełnomocnikowi ZUS kopię protokołu rozprawy z dnia 12.06.2019 r.

16 lipca 2019 roku